

De gamle platter fortæller – 46.

DAGBLADETS navnkundige journalist, salige Arne Jensen, skrev i starten af 1970'erne artikelserien "De gamle platter fortæller" om kongeskiverne fra Roskilde og Omegns Fugleskydningsselskab. Det blev til i alt 75 artikler, der blev bragt i DAGBLADET i 1972/73. Enkelte af artiklerne blev gengivet op til fugleskydningsselskabets 200 års jubilæum i 1987.

Som en markering af fugleskydningsselskabets 225 års jubilæum, den 28. august 2012, bliver Arne Jensens artikler nu genudgivet. I nogle tilfælde er historien eller ny viden løbet fra artiklerne, men i respekt for Arne Jensen, bliver alle artiklerne bragt, som de i sin tid blev skrevet af den lune journalist. Bortset fra justeringer af diverse trykfejl, er der ikke rettet et komma i Arne Jensens artikler. For at artiklerne til stadighed kan have et opdateret og korrekt indhold i forhold til nutidens læsere, vil der dog i de fleste tilfælde være tilføjet et supplerende efterskrift til de gamle artikler.

Skulle disse tilføjelser eller korrektioner være mangelfulde eller utilstrækkelige, vil det være meget interessant hvis DAGBLADETS læsere kan supplere.

Foruden de gamle artikler, har redaktøren på fugleskydningsselskabets hjemmeside, Henrik Brandt, i samarbejde med redaktionsleder på DAGBLADET Lars Ahn Pedersen forøget serien med yderligere 25 artikler. De 100 artikler vil blive bragt i DAGBLADET i de 100 lørdagsaviser der ligger op til jubilæumsdagen.

Fugleskydningsselskabet officielle betegnelse for de gamle klenodier er "skiver", men i fortsat respekt for Arne Jensens ordvalg, vil vi her bibeholde den oprindelige overskrift.

Interesserede læsere kan læse meget mere om det gamle selskab på www.roskildefugleskydning.dk.

Ritmesterens liv blev reddet af trofast husar

Den unge og raske husarofficer, der blev fuglekonge i 1789

Den fuglekonge, der skal omtales i denne artikel, nøjedes absolut ikke med fugleskydningsgeværet som våben, og han kom ud i langt alvorligere træfninger, end da han opnåede fuglekongeværdigheden i 1789.

Fuglekongen, Arnoldus Juel, lod udføre en platte, der findes i samlingen på hotel Prindsen, og som meget malende beskriver hans metier, idet den viser en krigsgudinde- og gud, der holder en egekrans. På rammen står:

"Kækhed, Venskab, Enighed Siælen er i Krig og Fred".

Arnoldus Juel var officer ved gardehusarregimentet. Han blev i 1780 sekondløjtnant, 1788 premierløjtnant, 1790 ritmester og 1805 major. Han var chef for den såkaldte bosniakeskadron, en afdeling ryttere udrustet med lanse og krumsabel, der i slutningen af det 18. århundrede oprettedes ved husarregimentet.

Arnoldus Juels navn er gået over i dansk krigshistories annaler på grund af et slag i 1813 – året for statsbankerotten – ved Sehested, 13 kilometer nordøst for Rendsburg. Her var Arnoldus Juels krigere en del af de danske troppers ialt ca. 11.000 mand under ledelse af prins Frederik af Hessen. I dagningen den 10. december stødte de danske tropper på en lige så stærk afdeling af den tyske "Nordarmeen" under generalløjtnant, grev Wallmoden-Gimborn.

Det danske korps, hvis mål var Rendsburg, greb straks offensiven, og det kom til en lang række angreb og modangreb, hvor det danske rytteri fik – som det hedder – lejlighed til en række glimrende indhug. Da mørket faldt, var tyskerne slagne, og danskerne fortsatte uantastet machen til Rendsburg, hvor de blev modtaget af en begejstret by.

Prinsen af Hessen skrev en speciel beretning om husareskadronens indsats, og det hedder heri blandt andet:

”Løjtnant Juel, den unge og raske Husarofficer, gik med en Del af Husarerne løs på en Mængde Infanterister, som samlede sig i en Kobbøl for at gøre Modstand. Han hug ind, nedsablede en stor Del og tvang de andre til at kaste Geværerne.

En af de menige får en særlig hæderfuld omtale, nemlig denne:

”Husar Jacob Tantau reddede Juel, da en fjendtlig Officer vilde kløve hans Hoved. Husaren hug Officeren ned, men fik selv et Hug over Ansigtet og et over Haanden, som er bleven lam. Tillige blev Hesten skudt under ham, saa han kom i Fangenskab.

- aj.

*

Efterskrift:

Hvis man dykker ned i litteraturen, vil man kunne konstatere, at fuglekongens fulde navn var Arnoldus von Juel.

*

I dag hænger skiverne for de nulevende fuglekonger i Restaurant Håndværkeren, mens de afdøde fuglekongers skiver er deponeret på Roskilde Museum. Arnoldus Juels skive indgår i museets særlige afsnit for skiverne og historien omkring Roskilde Fugleskydningsselskab.

- hb.

Artiklen blev bragt i Dagbladet den 10. februar 1973 og den 30. juli 2011